

Horváth Endre alkotóművészete a mai diákok szemével

Szeretettel köszöntöm minden kedves vendégünket a Horváth Endre-emléknap alkalmából megrendezett kiállításmegnyitónkon. A mai kiállításnak két főszereplője van, ahogy azt a kiállítás címe is mutatja: *Horváth Endre alkotóművészete a mai diákok szemével*. Az egyik Horváth Endre, akire emlékezünk, kifejezve tiszteletünket munkássága iránt, a kiállítás másik főszereplője pedig a gyerekek alkotó közössége, akik az elmúlt két hónap alatt az itt látható számos művet készítették.

A kiállításon közel harminc gyermek alkotása látható, akik a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészeti Iskola képzőművészeti tanszakos növendékei. A korosztály igen változatos; a műveket 8 és 18 év közötti gyerekek készítették. Nagy öröm számunkra, hogy a Helytörténeti Gyűjteménytől már a tavalyi tanév végén felkérést kaptunk erre a tárlatra. A művészeti iskolában nagyon fontosnak érezzük, hogy lehetőségünk legyen külső helyszíneken is megmutatni a nálunk tanuló diákok munkáit, tehetségét. Örömteli dolog, ha új kapcsolatokat tudunk teremteni és ápolni a környezetünkben lévő intézményekkel és az itt élő emberekkel.

A Madách Imre Városi Könyvtár Helytörténeti Gyűjteménye ad otthont a Horváth Endre bankjegytervező grafikusművész életét és munkásságát bemutató kiállításnak, egyedülként az országban. Horváth Endre országos szinten elismert művész volt, sőt, az általa tervezett bankjegyeket Európa legszebbjeiként tartják számon, de nekünk, a városban és környékén élőknek különösen fontos az ő személye. A művész bár nem Balassagyarmaton született, mindig otthonának tartotta ezt a várost. Itt nyugszik a temetőben, sír-emlékét a *Három párka* című rézmetszete alapján készítette id. Szabó István szobrászművész.

A kiállítás kezdő képén egy kis borítékot látunk a három párkával és egy üzenettel: Az üzenet így hangzik: *Minden halállal ehvész valami, ami értékes és helyettesíthetetlen.*¹

Ha most körülnézünk, épp az ellenkezőjét fogjuk látni. Horváth Endre életműve halála után is élő érték, és bár tőle nem kérdezhettünk, mégis ez alatt a pár hét alatt mesterünk volt, így születhettek meg ezek a sokatmondó, szép alkotások.

Mit tanulhatunk tőle? Hihetetlen pontosságot, óriási türelmet, alázatot, finom szépséget, igényességet, munkabírást és részletekbe menő aprólékossá-

¹ Idézet Laurell Kaye Hamilton amerikai írótól (a szerk.).

got. Horváth Endre mesterünk volt, és kiemelkedő az egész magyar grafika történetében. Kodályhoz és Bartók Bélához hasonlóan nála is megtaláljuk a *tiszta forrás* filozófiáját. A művészetnek a tiszta forrásból merítve kell tiszta forrássá válni. Horváth Endre a Palócföldet járva találta meg ezt a forrást. Kiállításunk címében szerepel a *szem*, hiszen nagyon fontos nekünk a látás, a figyelmesség, de a szemben, a lélek tükrében ott van a szív is és ott vannak a gondolatok is.

A diákok képeiben, azt hiszem, ez lesz a legfelemelőbb, a legnagyobb ajándék azoknak, akik nyitott szívvel meglepettük a kiállítást.

Szeptember óta több délutánt töltöttünk itt a gyűjteményben Horváth Endre alkotásai között. Nemcsak meglepettük a kiállítást, hanem itt dolgozhattunk, műteremként használva a kiállítóteret. Az ihletet Horváth Endre adta, de a témaválasztásban szabad kezdet kaptunk. Horváth Endre a palóc kultúrát, a népi motívumokat emelte be a grafika művészetébe, sőt. A bankjegyeken egyszerű falusi emberek jelennek meg a maguk tiszta szépségében. Az őrhalmiak, patakiak a mai napig büszkén őrzik ennek emlékét, hiszen nem egy történelmi hős, hanem köztük élő emberek kerültek fel Horváth Endre gyönyörűen megalkotott bankjegyeire.

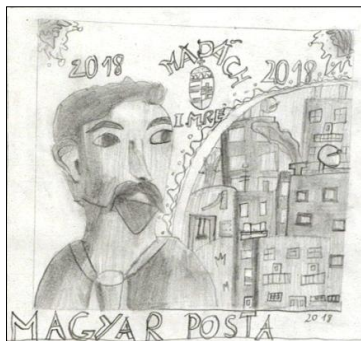
A ma kiállított alkotásokon is hasonló gondolatok fogalmazódnak meg. Kimeríthetetlen a téma, hogy melyek azok a dolgok, amik megérdemlik a tiszteletet, hogy egy bélyegen, bankjegyen vagy plakáton helyet kapjanak. Mi az, ami számunkra fontos?

A képeken megjelenik Horváth Endre alkotás közben, díszes monogramja és portréja is, sőt, igazi kortárs alkotásként egy bankkártyát is az ő arcképe díszít. De egészen személyes indítatású művekkel is találkozhatunk. Például egy anyuka is rákerülhetett egy bankjegytervre. A képek között ott találjuk a színház és a zene világát, a sport szeretetét. A kedvenc focicsapat új emblémája vagy a kajak-kenu sport népszerűsítése. A növények, gyümölcsök színeit és a kedvenceinket, az állatokat is megörökítettük. Saját lovakat vagy a híres kancát, Kincsemet, sünit, mopszot, polipot és jégmadarat is látunk. Van itt kör alakú bélyeg, tank, léggömb és még sorol-

Szandai Ármin bélyegterve

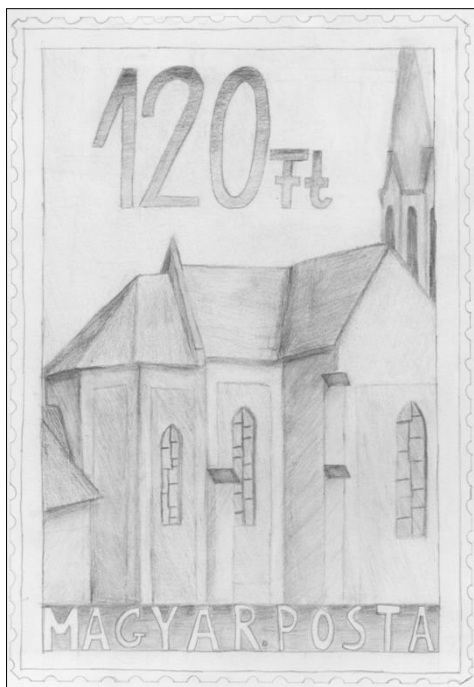
hatnánk. Horváth Endrétől sok mindent tanulhatunk. A képeken visszaköszönnek ismert történelmi személyiségek, a művészet, a tudomány és a kultúra nagyjai: Balassi Bálint, Madách Imre, ahogy a múltat és a jelent összekötve a mai Madách-ligetbe tekint (l. oldalt). Frida Kahlo mexikói művésznő, dr. Kenessey Albert, Kós Károly és Kőrösi Csoma Sándor. De egy táncoló pár képe az életünk mindennapi hőseire, a család és a szülők szeretetére emlékeztet.

Vas-Borosi Eszter bélyegterve

Ha nyitott szemmel járunk, a gyerekkrajzokban a tehetség mellett őszinteséget, az alkotás tiszta örömét és sok-sok mondanivalót fogunk találni.

(Megjelent a Balassagyarmati Honismereti Híradó 2018. évi kötetében.)

Savanyú Viven: A mohorai templom
Bélyegterv

Kakas Szilvia ceruzarajza